

Kaupunginhallitus

16.10.2023

Kokoustiedot Kaupunginhallitus

Aika 16.10.2023 klo 13:00 - 13:46

Paikka Sähköinen Teams-kokous

Läsnä	Katainen Mervi	puheenjohtaja	
	Aaltonen Juri	jäsen	
	Elo Simon	jäsen	
	Elo Tiina	jäsen	
	Cederlöf Karin	varajäsen	
	Guzenina Maria	jäsen	
	Kajava Henna	jäsen	
	Kauma Pia	jäsen	
	Kauste Mika	jäsen	
	Laakso Mikko	jäsen	
	Lahtinen Teemu	jäsen	
	Laiho Mia	jäsen	
	Laukkanen Antero	jäsen	
	Partanen Henna	jäsen	
	Vuornos Henrik	jäsen	
Muut saapuvilla olleet	Hopsu Inka	valtuuston puheenjohtaja	
	Sistonen Markku	valtuuston II varapuheenjohtaja	
	Juvonen Arja	valtuuston III varapuheenjohtaja	
	Mäkelä Jukka	kaupunginjohtaja	
	Rinta-aho Harri	kasvun ja oppimisen toimialajohtaja	
	Isotalo Olli	kaupunkiympäristön toimialajohtaja	
	Heinero Mervi	elinvoimajohtaja	
	Kuismin Timo	lakiasiaintoimialajohtaja	
	Konttas Ari	rahoitusjohtaja	
	Jyrkkä Maria	taloussuunnittelujohtaja	
	Pajakoski Johanna	viestintäjohtaja	
	Takala Jutta	henkilöstöjohtaja	
	Majuri Jouni	kaupunginsihteerin apulainen	
	Waskilampi-Kuikka Maarit	tietohallintojohtaja	saapui klo 13.30
	Heinonen Karri	johtava hankintalakimies	saapui klo 13.30
	Terävä Jussi	tekninen sihteerin apulainen	
	Kammonen Riitta-Liisa	kaupunginsihteerin apulainen	

Allekirjoitukset

Mervi Katainen
puheenjohtaja

Riitta-Liisa Kammonen
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Simon Elo
pöytäkirjantarkastaja

Maria Guzenina
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 20.10.2023

Käsitellyt asiat

Pykälä nro	Liite nro	Kokousasian otsikko	Sivu
§ 280		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 281		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 282	1	Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2024 (Kv-asia)	7
§ 283	2	Vuoden 2024 talousarvion sekä vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman kehys (Kv-asia)	13
§ 284		Valtuuston jäsenen eronpyyntö (Kv-asia)	20

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

5/22

Kaupunginhallitus

§ 280

16.10.2023

§ 280

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Kaupunginhallitus oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 12.10.2023 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

6/22

Kaupunginhallitus

§ 281

16.10.2023

§ 281

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Simon Elo ja Maria Guzenina.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

7/22

Kaupunginhallitus

§ 266

09.10.2023

Kaupunginhallitus

§ 282

16.10.2023

Asianumero 1880/02.02.00/2022

Kaupunginhallitus 16.10.2023 § 282

§ 282

Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2024 (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria
Skyttä Samuli
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto vahvistaa vuodelle 2024

1
tuloveroprosentiksi 5,3

2
kiinteistöveroprosenteiksi

Maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 1.1.2024 voimaan tulevan uuden lain mukainen kiinteistöverotuksessa sovellettava alaraja

Yleinen kiinteistövero, rakennukset	1,00
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0
Rakentamaton rakennuspaikka	4,43

Käsittely

Puheenjohtaja Laakson ym. kannattamana ehdotti, että tuloveroprosentiksi vahvistetaan 5,2.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 8 äänellä 7 ääntä vastaan hyväksyneen esittelijän ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

8/22

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 266
§ 282

09.10.2023
16.10.2023

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Vuornos ilmoitti eriävänä mielipiteenään seuraavaa:

Kokoomus vastustaa espoolaisten verotuksen kiristämistä. Mielestämme maapohjan kiinteistöveroprosentin kiristäminen olisi tullut kompensoida tuloveroprosenttia laskemalla, jotta kuntalaisten kokonaisverorasitus ei kiristyisi. Espoolaisten verotuksen kiristäminen on väärä ratkaisu tilanteessa, jossa kuntalaisten ostovoima on merkittävästi heikentynyt ja monilla on taloudellisesti tiukkaa.

Maapohjan kiinteistöveroa kertyy uudella 1,3 prosentin alarajalla noin 17,8 milj. euroa enemmän kuin nykyisellä 1,0 prosentilla, mikä vastaa 0,18-prosenttiyksikön alennusta tuloveroon. Täten kokonaisverotuksen pitäminen nykytasolla olisi vaatinut sen, että kunnallisveroprosentiksi asetetaan 5,2.

Laakso, Laiho, Simon Elo, Kauma ja puheenjohtaja yhtyivät Vuornoksen eriävään mielipiteeseen.

Selostus

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Tuloveroprosentti ilmoitetaan vuodesta 2024 alkaen prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella, kiinteistöveroprosentit prosentin sadasosan tarkkuudella. Jos kunta ei itse muuta tuloveroprosenttia, niin se pyöristetään lähimpään kymmenykseen.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskeva uudistus vaikutti kuntien vuoden 2023 kunnallisveroprosenttien tasoon. Kunnat eivät voineet päättää itsenäisesti vuoden 2023 kunnallisveroprosenttia, vaan se muodostui vuoden 2022 veroprosentista, jota leikattiin -12,64 prosenttiyksikköä samansuuruisesti kaikilta kunnilta. Veroprosenttileikkaus huomioiden Espoon vuoden 2023 kunnallisveroprosentiksi muodostui 5,36 prosenttia. Vuodelle 2024 esitetään Espoon veroprosentin pyöristystä 5,3 prosenttiin.

Kiinteistöverolain 11. §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa. Kiinteistövero suoritetaan kiinteistöverolain (654/1992) mukaan rakennuksista ja maapohjasta sille kunnalle, jonka alueella kiinteistö sijaitsee. Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta, ja se määrätään erikseen maapohjan ja erikseen rakennusten ja rakennelmien osalta.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

9/22

Kaupunginhallitus

§ 266

09.10.2023

Kaupunginhallitus

§ 282

16.10.2023

Hallitus esittää eduskunnalle kiinteistöverolain muutosta siten, että maapohjan kiinteistöveroprosentti eriyttäisiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alaraja korotettaisiin yleisen kiinteistöveroprosentin alarajasta 0,93:sta 1,30:aan. Yläraja säilyisi 2,00 prosentissa. Jatkossa yleinen kiinteistöveroprosentti olisi 0,93-2,00 ja maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30-2,00. Esitys liittyy valtion vuoden 2024 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024. Hallituksen esityksen perusteluissa maapohjan veroprosentin eriyttäminen rakennusten yleisestä veroprosentista tarjoaisi kunnille nykyistä paremmat edellytykset sopeuttaa kiinteistöveroprosenttejaan kunnan olosuhteet huomioiden.

Maapohjan veroprosentin alarajan korotus heijastuu myös pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueiden kuntien rakentamattoman rakennuspaikan veroprosenttiin, jonka tulee olla 3,00 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeampi. Uusi alaraja maapohjan veroprosentin korotus huomioiden on 4,30 prosenttia. Espoossa rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on ollut vuodesta 2022 lähtien 4,43 prosenttia eli siihen ei kohdistu korotustarvetta.

Maapohjan veroprosentin alarajan korotuksen johdosta 245 Manner-Suomen kuntaa joutuu asettamaan maapohjan kiinteistöveroprosentin nykyistä yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeammaksi. Korotus nostaisi maapohjan kiinteistöveron määrää eniten niissä 42 kunnassa, joissa yleinen kiinteistöveroprosentti vuonna 2023 on 0,93. Maapohjan kiinteistövero nousisi tällöin 40 prosentilla. Alarajan korotus 0,93:sta 1,30:aan lisäisi kiinteistöveron tuottoa 108 milj. eurolla vuoden 2024 tasossa. Lisäyksestä noin 2/3 kohdistuu Helsingin (51,7 Me) ja Espoon (17,8 Me) veronmaksajille. Omakotiliiton laskelmien mukaan Espoossa keskimääräinen kiinteistövero nousisi 689 eurosta 895 euroon vuodessa.

Päätösehdotuksessa esitetään Espoon vuoden 2024 maapohjan kiinteistöveroprosentiksi vuonna 2024 voimaantulevan kiinteistöverolain mukaista alarajaa. Maapohjan kiinteistöveroa kertyy uudella 1,3 prosentin alarajalla noin 17,8 milj. euroa enemmän kuin nykyisellä 1,0 prosentilla. Muut kiinteistöveroprosentit pidetään vuoden 2023 tasolla.

Espoon veroprosentit vuonna 2023 ja vuodelle 2024 esitettävät prosentit:

	2023	2024	alarajat	ylärajat
Tuloveroprosentti	5,36	5,3		
Kiinteistöveroprosentit:				
Maapohja		1,30	1,30	2,00
Yleinen kiinteistövero	1,00	1,00	0,93	2,00
Vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	0,41	0,90
Muu kuin vakituinen asuinrakennus*	1,00	1,00	0,93	2,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka**	4,43	4,43	2,00	6,00
<p>* Vuodesta 2017 lukien kunnan tulee vahvistaa myös muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti</p> <p>** Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on 14 pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen kunnassa vähintään kunnassa sovellettava maapohjan kiinteistöveroprosentti + 3,0 prosenttiyksikköä, enintään kuitenkin 6,00 prosenttia.</p>				

Verorahoituksen kehitys

Verotuloarviot vuodelle 2024 perustuvat uusimpiin tilitys- ja kertymätietoihin, yhteisöveron määrästä saatuihin valtiovarainministeriön arvioihin sekä Suomen kuntaliiton ylläpitämän verotuloennustekehikon tietoihin.

Kaupungin verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) vuoden 2024 tasoon vaikuttaa edelleen merkittävästi sote-uudistukseen verorahoitusmuutokset ja niiden jälkikäteistarkastusten aiheuttamat muutokset. Kunnallisveron kertymään 2023 vaikuttaa vielä korkeammalla prosentilla tulevat tilitykset aikaisemmilta verovuosilta, ns. verohännät. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeammilla tuloveroprosenteilla ja nostavat näin ollen kuntien verokertymän tasoa väliaikaisesti vuonna 2023. Tämän vuoksi Espoon verotulojen arvioidaan laskevan 7,6 prosenttia vuonna 2024.

Kunnallisveroarvioissa tuloveroprosenttina on käytetty 5,3 prosenttia. Kiinteistöverojen tuloarvio on tehty voimassa olevilla veroprosenteilla sekä uuden maapohjan kiinteistöveroprosentin alarajan mukaan. Verotuloarvioita päivitetään vielä kaupunginjohtajan talousarvioesityksen valmistelussa uusimpien lokakuussa julkaistavien ennusteiden mukaisesti.

Verotuloennusteet sisältävät paljon epävarmuutta erityisesti heikkenevän ja epävarman talouden toimintaympäristön vuoksi. Kunnallisvero alenee 11,1 prosenttia ja yhteisövero arviolta 13,2 prosenttia. Kiinteistöveron tuotto kasvaa 12,4 prosenttia. Vuonna 2023 kiinteistöveropohjaa korottaa poikkeuksellisen suuri rakennuskustannusindeksin nousu ja vuonna 2024 maapohjan kiinteistöveron korotus.

Vuoden 2024 verorahoituksen (verot ja valtionosuudet) arvioidaan kokonaisuudessa alenevan 1,9 prosenttia vuoden 2023 ennusteeseen nähden

Verotuloarviot vuosille 2024–2026 (1 000 euroa):

	2022	TA2023	ENN 2023	2024	2025	2026
Verolaji						
Kunnallisvero	1 484 706	580 000	595 000	529 000	549 000	572 000
<i>Muutos %</i>	<i>8,0</i>		<i>-59,9</i>	<i>-11,1</i>	<i>3,8</i>	<i>4,2</i>
Yhteisövero	223 623	145 000	152 000	132 000	140 000	148 000
<i>Muutos %</i>	<i>10,1</i>		<i>-32,0</i>	<i>-13,2</i>	<i>6,1</i>	<i>5,7</i>
Kiinteistövero	141 817	140 000	146 700	164 900	167 400	169 900
<i>Muutos %</i>	<i>6,6</i>		<i>3,4</i>	<i>12,4</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	1850 146	865 000	893 700	825 900	856 400	889 900
<i>Muutos %</i>	<i>8,1</i>		<i>-51,7</i>	<i>-7,6</i>	<i>3,7</i>	<i>3,9</i>

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 266

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto vahvistaa vuodelle 2024

1
tuloveroprosentiksi 5,3

2
kiinteistöveroprosenteiksi

Maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 1.1.2024 voimaan tulevan uuden lain mukainen kiinteistöverotuksessa sovellettava alaraja

Yleinen kiinteistövero, rakennukset	1,00
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0
Rakentamaton rakennuspaikka	4,43

Käsittely

Puheenjohtaja Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	12/22
Kaupunginhallitus	§ 266	09.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 282	16.10.2023

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Äänestys § 282

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

13/22

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 267
§ 283

09.10.2023
16.10.2023

Asianumero 1880/02.02.00/2022

Kaupunginhallitus 16.10.2023 § 283

§ 283

Vuoden 2024 talousarvion sekä vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman kehys (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria
Skyttä Samuli
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan tuloslaskelmakehyksen mukaiset vuoden 2024-2026 toimintatulot ja -menot sekä käyttötalouden kokonaismenot ja -tulot taloussuunnitelman valmistelun pohjaksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Partasen kannattamana ehdotti, että päätökseen lisätään sana "ohjeellisena" seuraavasti: Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan tuloslaskelmakehyksen mukaiset vuoden 2024-2026 toimintatulot ja -menot sekä käyttötalouden kokonaismenot ja -tulot ohjeellisena taloussuunnitelman valmistelun pohjaksi.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan tuloslaskelmakehyksen mukaiset vuoden 2024-2026 toimintatulot ja -menot sekä käyttötalouden kokonaismenot ja -tulot ohjeellisena taloussuunnitelman valmistelun pohjaksi.

Selostus

Talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2025–2026 kehys perustuu Espoo -tarinaan ja sitä toteuttavan kesällä 2022 päivitettyyn Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman tavoitetasoihin, sote- ja pelastustoimen

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

14/22

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 267
§ 283

09.10.2023
16.10.2023

uudistusta koskevaan lainsäädäntöön, valtiovarainministeriön julkaisemiin siirtolaskelmiin sekä arvioon yleisestä taloudellisesta kehityksestä.

Lopulliset sote-siirtolaskelmat valmistuvat vasta marraskuussa, jonka takia kunnilla ei ole käytettävissä lopullisia valtionosuustietoja ensi vuodelle. Tämä ja suhdanteiden epävarmuus on vaikeuttanut oleellisesti kaupungin rahoitus pohjan kehityksen arviointia.

Hyvinvointialueuudistus johti merkittävään tulonsiirtoon Espoosta muualle Suomeen

Sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitusmallissa menojen ja tulojen siirto on symmetrinen koko maan tasolla, mutta yksittäisten kuntien kohdalla on suuria eroja. Kuntien rahoituksen leikkaus määräytyy siten, että koko maan siirtyvien sote-palvelujen ja pelastustoimen nettokustannukset tulevat katetuksi kunnilta siirrettävillä tuloilla.

Yksittäisen kunnan osalta siirrettävien tulojen ja menojen suhteet vaihtelevat merkittävästi. Espoon osalta tuloja eli verorahoitusta leikataan yli 190 milj. euroa enemmän kuin mitä sote- ja pelastustoimen järjestämiskustannuksia kaupungilta poistui. Espoon verorahoituksen leikkaus on suurin tulonsiirto koko valtakunnan tasolla.

Valtio korvaa 60 prosenttia siirtyvien tulojen ja menojen erotuksesta valtionosuusjärjestelmään lisättävällä pysyvällä muutosrajoittimella. Muutosrajoittimen korvatessa vain osin verorahoituksen leikkauksen, Espoolta siirtyy merkittävä määrä verotuloja muualle Suomeen. Muutosrajoitin tulee staattiseksi osaksi uutta valtionosuusjärjestelmää, siihen ei tehdä indeksi- tai muitakaan korotuksia. Muutosrajoitin ei myöskään huomioi verorahoituksen kehitystä, joten käytännössä inflaatio syö ajan myötä korvauksen.

Verorahoituksen leikkauksen myötä Espoon tulorahoituksesta tulee uudistuksen jälkeen noin 33 prosenttia valtionosuuksista. Valtionosuudet kasvavat vain lisääntyvien tehtävien ja indeksikorotusten myötä, joten kaiken kaikkiaan tulorahoituksen vuosittainen euromääräinen kasvu hidastuu verrattuna aiempaan, asukkaiden työllisyyden ja tulotason kasvun mukaan kasvavaan verorahoitukseen.

Yleistä talouskehitystä leimaa edelleen epävarmuus ja talouden toipuminen viivästyy

Maailmantalouden toipuminen pandemian ja Venäjän hyökkäyssodan seurauksista on jatkunut hitaana ja epäyhtenäisenä. Maailmantalouden kasvun odotetaan myös jatkuvan hitaampana kuin viime vuosikymmeninä on totuttu. Nopeana jatkunut inflaatio on globaali ilmiö, ja sen

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

15/22

Kaupunginhallitus

§ 267

09.10.2023

Kaupunginhallitus

§ 283

16.10.2023

taltuttamiseksi kiristetty rahapolitiikka rajoittaa kysyntää maailmanlaajuisesti.

Suomen Pankin syyskuun 2023 väliennusteen mukaan Suomen talous on vuonna 2023 taantumassa ja BKT supistuu 0,2 prosenttia. Kuluttajahintojen nousuvauhti Suomessa on vuoden 2023 aikana hidastunut selvästi vuoden 2022 euroajan ennätyksestä yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä (YKHI) mitattuna. Öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet, ja hintojen lasku on välittynyt energian kuluttajahintoihin. Vuoden 2023 aikana inflaatio on kuitenkin keskimäärin vielä korkeahko (YKHI: 4,3 prosenttia). 20–64-vuotiaiden työllisyysaste on vuonna 2023 77,9 prosenttia.

Vuonna 2024 taantumasta toipuminen alkaa jähmeästi BKT:n kasvaessa 0,2 prosenttia. Inflaatio hidastuu merkittävästi, mihin vaikuttaa eniten energiahintojen lasku. Palveluiden hintojen nousu kuitenkin jatkuu nopeana mm. vuokrien nousun vuoksi ja vaikuttaa pohjainflaatioon, joka on selvästi YKHI-inflaatiota nopeampaa noin 2,5 prosentin vauhdissa. Työllisyysaste heikkenee vuodesta 2023 77,7 prosenttiin.

Vuonna 2025 talouskasvu vauhdittuu, mutta vain 1,4 prosenttiin. Heikko talouskasvu hidastaa inflaatiota, ja pohjainflaatio laskee 2 prosentin tasolle. Talouskasvun hitaasti elpyessä työllisyysaste kohenee vuoden 2022 tasolle 78 prosenttiin.

Lähteet: Suomen Pankin Suomen talouden väliennuste syyskuu 2023, Suomen Pankin pääkirjoitus 3. 10.2023.

	2021	2022	2023	2024	2025
BKT, vuosikasvu %	3,2	1,6	-0,2	0,2	1,4
Työllisyysaste (20–64-vuotiaat), %	76,4	78,1	77,9	77,7	78,0
Inflaatio (%)	2,1	7,2	4,3	1,0	1,6

Lähde: Suomen Pankki, Suomen talouden väliennuste, syyskuu 2023

Kaupungin talouden kehitys 2023

Talouden kasvuodotukset ovat ennusteet ovat heikentyneet keväästä lähtien ja kesän aikana Suomen taloudessa tapahtui käänne olennaisesti heikompaan. Muutos näkyy erityisesti rakennusalaalla ja teollisuudessa, mutta yritykset ovat laajemminkin viestineet tulospainotteisten heikentymisestä. Tästä syystä yritykset ovat alentaneet maksettuja ennakkoveroja, mikä näkyy pienentyneinä yhteisöverotilityksinä. Valtiovarainministeriö onkin alentanut valtakunnallista yhteisöveroennustettaan noin 100 milj. euroa kuluvalle ja seuraavalle vuodelle.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

16/22

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 267
§ 283

09.10.2023
16.10.2023

Suhdannevaihtelut ovat pienentäneet tulevia verotulokertymäarvioita, mutta kuluvan vuoden kertymää nostaa aiempien verovuosien verotilitykset, jotka tilitetään korkeammalla tuloveroprosentilla. Vanhojen vuosine tilitysten lisäksi verotuloihin on vaikuttanut myös palkkasumman ja työeläkkeiden kehitys. Ensi vuonna vanhojen vuosien positiivinen vaikutus poistuu, jonka takia ensi vuoden verotulot ovat olennaisesti kuluvaa vuotta pienemmät.

Ulkoisten tuottojen ennusteissa on suurta vaihtelua, mikä johtuu yleisestä talouden epävarmuudesta. Keskeisimpänä eränä maanmyyntituotot, jotka ovat jäämässä talousarviosta noin 15 milj. euroa.

Ulkoisten toimintakulujen arvioidaan ylittyvän 29,7 milj. eurolla, mitä osaltaan nostattavat projekti- ja hankerahoituskulut, joihin vastaavasti saadaan myös avustustuloja. Tästä syystä on keskeistä tarkastella menojen ja tulojen kokonaisuutta toimintakatteen kautta. Elokuun lopun tilanteessa toimintakatteen alijäämän ennustetaan toteutuvan 21,8 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarviota heikompana erityisesti kasvun ja oppimisen toimialalla. Kasvun ja oppimisen ollessa kaupungin isoin toimiala, on sen ylityspaine keskeisin tekijä myös koko kaupungin ylitysennusteessa.

Verokehityksestä ja rahoitustuotoista johtuen kaupungin vuosikatteen arvioidaan toteutuvan 371 milj. euron tasolla ja tulosennuste on noin 175 milj. euron tasolla.

Investointien kokonaismääräksi arvioidaan 334 milj. euroa. Nettoinvestointien arvio on noin 329 milj. euroa, jotka voidaan rahoittaa tulo-rahoituksella. Talousarviolainoja ei tarvitse nostaa vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2024 talousarvion sekä vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman kehys

Kehyksen tulopohjan kehitysarviot perustuvat valtiovarainministeriön kesän 2023 talouskatsauksen mukaiseen arvioon talouden kehityksestä 2023–2025, kuntaliiton veroennustekehikkoon sekä uusimpiin tilitys- ja kertymätietoihin. Valtionosuudet ovat viimeisimpien valtiolta saatujen tietojen mukaisia. Valtionosuustietoja päivitetään vielä lokakuun alkupuolella julkisen talouden suunnitelman ja kuntatalousohjelman päivitysten yhteydessä. Muutokset huomioidaan kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä.

Verotuloennusteet sisältävät paljon epävarmuutta erityisesti heikkenevän ja epävarman talouden toimintaympäristön vuoksi. Kunnallisveron kertymään 2023 vaikuttaa vielä korkeammalla prosentilla tulevat tilitykset aikaisemmilta verovuosilta. Vuonna 2024 näiden vaikutus poistuu ja kunnallisvero laskee arviolta 11,1 prosenttia. Kunnallisveroa arvioidaan

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

17/22

Kaupunginhallitus

§ 267

09.10.2023

Kaupunginhallitus

§ 283

16.10.2023

kertyvän 529 milj. euroa vuonna 2024, 549 milj. euroa 2025 ja 572 milj. euroa 2026. Yhteisöveroa kertyy arviolta 132 milj. euroa vuonna 2024, 140 milj. euroa vuonna 2025 ja 148 milj. euroa vuonna 2026.

Kiinteistöverotuksessa maapohjan kiinteistöveron alarajaan on tulossa muutos, joka toteutuessaan nostaa kiinteistöveron tuottoa 17,8 milj. euroa vuonna 2024. Kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän 169 milj. euroa 2024.

Sote- pelastustoimen rahoitusmallin mukainen uusi peruspalvelujen valtionosuus määräytyy pääasiassa alle 15-vuotiaiden ikäluokkien mukaan, muina tekijöinä muun muassa kaksi- ja vieraskielisyys, työttömyys, koulutusaste sekä asukasmäärän kasvu. Peruspalvelujen valtionosuutta saadaan vuonna 2024 noin 367 milj. euroa ja veroperustemuutosten korvausta 31,2 milj. euroa. Osaksi peruspalvelujen valtionosuuskokonaisuutta lisättiin sote-uudistuksessa poikkileikkaushetken siirtyvien tulojen ja menojen erotusta korvaava muutosrajoitin, joka Espoon osalta on noin 116 milj. euroa vuonna 2024 sekä kunnan talouden tasapainon muutosta korvaava siirtymätasaus 45 milj. euroa vuonna 2024. Kokonaisuudessaan Espoolle maksetaan valtionosuutta 399 milj. euroa vuonna 2024. Vuoden 2024 valtionosuuksiin voi tulla vielä muutoksia sote-siirtolaskelmien jälkitarkastuksen myötä. Tiedot päivitetään kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen.

Vuoden 2024 verorahoituksen (verot ja valtionosuudet) arvioidaan kokonaisuudessa alenevan 1,9 prosenttia vuoden 2023 ennusteeseen nähden

Talousarvion kehys toteuttaa Espoo -tarinaa ja Taloudellisesti kestävä Espoo -tuottavuus ja sopeutusohjelmaa

Vuosien 2024–2026 käyttötalouden meno- ja tulokehysten valmistelun pohjatietona on vuoden 2023 talousarvio ja alkuvuoden kehityksen pohjalta laadittu ennuste vuoden 2023 talouden toteutumisesta.

Käyttötalouden kehysvalmistelu on tehty yhteistyössä toimialojen johdon kanssa. Valmistelussa on huomioitu palveluittain väestö- tai palvelutarve-ennusteet, kuntien kustannuskehitystä kuvaavaan peruspalvelujen hintaindeksin muutos, palkkatarkistukset sekä toimialojen erityiskysymykset muun muassa lainsäädännön muutokset, joukkoliikenteen kuntaosuus ja käyttöönotettavat uudet toimitilat.

Kuntaliiton laskelman mukaan kunta-alan sopimuskorotuksen nostavat kustannuksia 2,99 prosenttia vuonna 2024. Toimialojen vuoden 2024 henkilöstökustannusten määrärahoihin on varattu peruspalvelujen hintaindeksin mukainen 3 prosentin korotus.

Joukkoliikenteen kuntaosuutta kasvattaa vuonna 2024 muun muassa kasvavat infrakustannukset johtuen Raide-Jokerin käyttöönotosta.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	18/22
Kaupunginhallitus	§ 267	09.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 283	16.10.2023

Lipputulosten kasvun ennustetaan laskevan kuntaosuutta vuodesta 2025 alkaen.

Korkokustannusten arvioidaan nousevan maltillisesti korkean suojaustason takia. Kaikki uudet lainat joudutaan kuitenkin ottamaan korkeampaan korkotasoon.

Rahastoja on arvioitu käytettävän suunnitelmakaudella 15 milj. euroa/vuosi, mikä vastaa niiden pitkän aikavälin keskimääräistä tuottoa.

Vuoden 2024 vuosikate on 281 milj. euroa ja tulos noin 80 milj. euroa. Tulokseen vaikuttaa olennaisesti kiinteistöveron maapohjan alarajaan suunniteltu korotus, joka parantaa tulosta noin 17,8 milj. euroa.

Vuonna 2024 pitkäaikaisia lainojen lisäys on 65 milj. euroa ja lainoja lyhennetään 48,6 milj. eurolla. Kaupungin lainamäärä vuoden 2024 lopussa on 853 milj. euroa, 2670 euroa/asukas.

Kehyslaskelmat

Kehyslaskelmat ovat liitteenä. Lisäksi investointien osalta valmistelun lähtökohtana on valtuuston viime joulukuussa taloussuunnitelman yhteydessä hyväksymä investointiohjelma, jossa kokonaisuus on pyritty sovittamaan Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus ja sopeutusohjelman tasoon. Kehys ja tuleva kaupunginjohtajan talousarvioesitys tulee sisältämään merkittävää epävarmuutta muun muassa talouden suhdannevaihtelujen, korkotason sekä keskeneräisten valtionosuuslaskelmien takia.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 267

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan tuloslaskelmakehyksen mukaiset vuoden 2024-2026 toimintatulot ja -menot sekä käyttötalouden kokonaismenot ja -tulot taloussuunnitelman valmistelun pohjaksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Päätös

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	19/22
Kaupunginhallitus	§ 267	09.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 283	16.10.2023

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Kehyslaskelmat

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	20/22
Kaupunginhallitus	§ 268	09.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 284	16.10.2023

Asianumero 8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 16.10.2023 § 284

§ 284

Valtuuston jäsenen eronpyyntö (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto vapauttaa valtuutettu Riikka Pakarisen (Kesk.) toimestaan ja toteaa, että hänen luottamustoimensa on päättynyt.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Riikka Pakarinen (Kesk.) on 2.10.2023 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa luottamustoimestaan valtuuston jäsenenä perusteenaan henkilökohtaiset syyt, valinnan jälkeen tullut uusi merkittävä luottamustoimi.

Keskusvaalilautakunta määrää valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä uuden jäsenen eronneen tilalle.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 268

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

21/22

Kaupunginhallitus

§ 268

09.10.2023

Kaupunginhallitus

§ 284

16.10.2023

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto vapauttaa valtuutettu Riikka Pakarisen (Kesk.) toimestaan ja toteaa, että hänen luottamustoimensa on päättynyt.

Käsittely

Puheenjohtaja Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Asia jätettiin yksimielisesti viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 280, § 281, § 282, § 283, § 284

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.